

Slezská univerzita v Opavě

Úspěšná matematicka Jana Doleželová by si ráda jednou v originále přečetla oblíbenou japonskou poezii haiku

OPAVA (28. května 2013) - Ač v úspěch pro silnou konkurenci kolegů zvláště z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy příliš nevěřila, dostavil se. Jana Doleželová, posluchačka závěrečného ročníku studia oboru Matematická analýza na Matematickém ústavu (MÚ), byla ve své sekci v opavském finále soutěže studentské soutěže ve vědecké činnosti (SVOČ) 22. května první.

Absolventka osmiletého Wichterlova gymnázia v Ostravě-Porubě přišla na MÚ v roce 2008 a od 3. ročníku se začalo s plnou vážností krystalizovat její zaměření na odborné problémy, které jí pomohl vytipovat ředitel MÚ prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc. Zprvu se zabývala řešením zadání v oblasti invariantních distribučních chaotických množin. „Myslím, že to víc rozebírat ani nebudeme, nějaké vysvětlování pro ty, kdo nevědí, oč jde, nemá smysl. A těm, kdo vědí, je jasno,“ říká Jana. Její práce Distributionally scrambled invariant sets in a compact metric space byla vydána v časopise Nonlinear Analysis (volume 79, March 2013, str. 80-84), a představuje vlastně diplomovou práci, jejíž obhajoba před ní stojí 4. června. Poprvé s ní vystoupila na 16. česko-slovenském workshopu Smítalovy školy diskrétních dynamických systémů v Beskydech v červnu 2012, podruhé na konferenci ECIT (European Conference on Iteration Theory) na Azorských ostrovech v září téhož roku.

Martin Kůs, oddělení pro vnější vztahy

Slezská univerzita v Opavě

Na Rybníčku 626/1, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

www.slu.cz

Její třetí prezentaci na SVOČ 2013 spojila s výkladem dalšího tématu, jemuž se intenzivně věnuje. „O chaotických dvojicích toho matematický svět ví za dobu téměř čtyř desítek let jejich výzkumu už poměrně dost, ale já jsem si usmyslela podívat se blíže na chaotické trojice,“ přibližuje mladá matematicka a naznačuje, že pro podrobnější výklad platí totéž, co bylo řečeno ve vztahu k výše popisovanému problému. „Prof. Smítal byl za všech okolností konzultantem trpělivým a mé na počátku banální, ba dokonce hloupé úvahy dokázal vždy nasměrovat tak, aby dávaly smysl a posouvaly řešení problému dopředu. Proto práce, s níž bych v létě chtěla finišovat, mohla dospět až k prezentaci na SVOČ,“ potvrzuje Jana a za podporu školitele, která vedla k jejímu plnému etablování mezi doktorandy MÚ, je vděčná.

„Někdy mi tu říkají, proč vlastně ještě klepu na dveře pracovny, kterou bych už měla pokládat i za svou,“ usmívá se Jana, ale ví, že se tak stane teprve po státnicích a přijetí k doktorskému studiu. O úspěšném absolvování obou těchto kroků nikdo na MÚ sice nepochybuje, ale Jana zůstává oběma nohama na zemi. „Devět stránek diplomky potřebných na zapsání dvou důkazů by někomu mohlo připadat dost málo, mně však jde též o to, aby ty důkazy měly eleganci a byly zkrátka krásné. Proto je pro ten první použit matematický půvab cyklů invariantních distribučních chaotických množin, pro druhý Morseho posloupnost. Tím tento důkaz vlastně ilustruje století matematického výzkumu,“ objasňuje autorka řešení.

U svých chaotických trojic by ráda zůstala i po magisterském absolutoriu, zejména když si ve SVOČ ověřila, že práce je konkurenceschopná a že kvalita vzdělání, jehož se jí v Opavě dostává, je srovnatelná s tím nejlepším v Česku i na Slovensku.

I když matematické analýze dává mnoho, pořád ji dělat nemůže. „V těch chvílích přijde ke slovu literatura. Libuji si u toho v čajích – čínském, japonském i korejském. A z té literatury mě baví četba japonské poezie haiku. Jednou bych si ráda přečetla některé z těchto trojverší v originále,“ přiznává a ke svým dalším zálibám řadí výtvarné umění, v němž upřednostňuje mistry impresionismu. „Snem je návštěva Metropolitního muzea umění v New Yorku, nejlépe spojená s účastí na matematické konferenci. Nebo ještě raději naopak,“ přiznává a skutečnost, že se zabývá něčím, čemu mnozí ani za mák nerozumí, ji z rovnováhy nevyvádí. „Kdyby tomu každý hned rozuměl, bylo by mé pětileté studium matematické analýzy zbytečné,“ namítá a s matematikou hodlá strávit i valnou část příštích měsíců. „Už v červenci mě zavede na letní školu na polské pobřeží Baltu, v září na její obdobu pořádanou přímo Matematickým ústavem a na Visegrádskou konferenci matematiků do Olštýna,“ vypočítává. Nepochybně se tam setká s dalšími autoritami z oboru, který už dnes sama s takovým úspěchem reprezentuje.

Text: Ivan Augustin